

Hová tart az európai felsőoktatás?

Az európai és magyar felsőoktatás
várható irányjai a következő három évben,
a 2015. évi miniszteri találkozó után

Keszei Ernő

a Nemzeti Bologna Bizottság elnöke
Magyarország képviselője a BFUG-ben
egyetemi tanár, ELTE TTK Kémiai Intézet

MRK plenáris ülése – SZIE, Gödöllő, 2015. október 21.

Hová tart az európai felsőoktatás?

Az európai és magyar felsőoktatás
várható irányai a következő három évben,
a 2015. évi miniszteri találkozó után

Keszei Ernő

a Nemzeti Bologna Bizottság elnöke
Magyarország képviselője a BFUG-ben
egyetemi tanár, ELTE TTK Kémiai Intézet

MRK plenáris ülése – SZIE, Gödöllő, 2015. október 21.

Miről lesz szó?

- Rövid bemutatkozás
- Röviden a Bolognai Folyamatról
- A jereváni Miniszteri Találkozó előkészítése:
a Bolognai Folyamat kritikája
- A Miniszteri Találkozó nyilatkozata
- Preferenciák, célok és lehetőségek
- Magyarországi problémák és lehetőségek
- Összefoglalás

Az előadóról

Keszei Ernő

egyetemi tanár, kémikus, ELTE

tanszékvezető 1993-2007

intézetigazgató 2008

tudományos, kutatási és innovációs rektorhelyettes
2010-2013 (EUA, UNICA, Coimbra, Euraxess, ...)

vendégkutató (University of Sherbrooke, Kanada)
1985-87 és 1989-91

USA NSF collaborative grant (UCLA)
2001-2003 — 3 hónap személyes jelenlét

Az előadóról

Keszei Ernő

egyetemi tanár, kémikus, **ELTE**

A Nemzeti Bologna Bizottság elnöke (2010-)

Magyarország képviselője a BFUG-ban 2010-

a BFUG társelnöke, a gödöllői ülés elnöke 2011-ben

a BFUG elnökség tagja 2010 -2012

Meghívott előadó

Funding of Higher Education, Jereván, 2011 szeptember 8-9.

Future of Higher Education

Bologna Process Researchers' Conference,

Bukarest, 2014 november 24-26.

A Bolognai Folyamat

1. előzmény: „Sorbonne Nyilatkozat”; 4 miniszter, 1998
(Franciaország, Németország, Olaszország, Egyesült Királyság)
2. előzmény: „Bolognai Nyilatkozat”; 29 miniszter, 1999
(Magyarország is)

A Bolognai Folyamat (BF) az Európai Felsőoktatási Térség (EFT) létrehozását, illetve azt követő fejlesztését célzó

európai **kormányközi együttműködés**

az aláírók **önkéntes politikai kötelezettségvállalása**

formájában zajló felsőoktatási reform-folyamat.

A Bolognai Folyamat

Értékelés / újabb célok: **miniszteri találkozók**

- (Bologna, 1999)
- Prága, 2001
- Berlin, 2003
- Bergen, 2005
- London, 2007
- Leuven / Louvain, 2009
- **Budapest / Bécs, 2010**
- Bukarest, 2012
- Jereván, 2015
- (Párizs, 2018)

A „**Bologna Followup Group**” (BFUG) létrehozása (2001, Prága)

A **BFUG** nyomonköveti a Folyamatot és előkészíti az Európai Felsőoktatási Térség (EFT) létrejöttét.

Az EFT működése

Bologna Followup Group (BFUG) - félévenként rendszeres ülés:
Irányítja a folyamat alakulását két miniszteri találkozó között
Kidolgozza a **miniszteri nyilatkozat tervezetét**
Előkészítő munka: **BFUG elnökség** - félévenként 2-3 ülés
Célfeladatok kidolgozása: **BFUG munkacsoportok**
Háttértevékenység, adminisztráció: **Bologna Titkárság**

Nemzeti felsőoktatási kormányzat:
Megteremti a (nemzeti) jogi háttérrel
Információt szolgáltat az érintettek (intézmények) felé
Képviselőt küld a BFUG-be

A jereváni találkozó előzményei

7 munkacsoport (5-ben magyar tag)

2 rendkívüli ülés (2014, 2015)

Róma, 2014 szeptember 18-19.

az ülés témája:

The Bologna Process Revisited – the Future of the EHEA

a kidolgozott dokumentumot a miniszterek is elfogadták

a preambulumból:

The European Higher Education Area (EHEA) has come to a turning point where a new sense of direction is needed in order to move ahead.

A jereváni találkozó dokumentumai

Elérhető:

<http://bologna-yerevan2015.ehea.info/pages/view/documents>

Yerevan Communiqué

Bevezető helyzetértékelés

(Új) prioritások

Elfogadott új irányelv-dokumentumok

- Standards and Guidelines for Quality Assurance in the EHEA
- European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes
- revised ECTS Users' Guide

Kötelezettségvállalások

The European Higher Education Area *in 2015:*

Bologna Process

Implementation Report

ECTS Users' Guide

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)

Approved by the Ministerial Conference in May 2015

by
 European Association for Quality Assurance in Higher Education
 European Students' Union
 European University Association
 European Association of Institutions in Higher Education
 Education International
 BUSINESSEUROPE
 European Quality Assurance Register for Higher Education

(Új) prioritások

Az oktatás és tanulás minőségének és célszerűségének javítása
hallgatóközpontú tanítás, gyakorlatorientált ismeretek

Az egész életen át tartó diplomás foglalkoztatás elősegítése
általános ismeretek tanítása és alkalmazási készségek kifejlesztése

Felsőoktatási rendszerünk nagyobb nyitottsága
széleskörű igények kielégítése és minden társadalmi réteg bevonása

Az elfogadott szerkezeti változások maradéktalan bevezetése
a képesítési keretrendszer (KKR), a kreditrendszer,
a közös minőségbiztosítási elvek, a rendszerszerű mobilitás,
a közös képzési programok teljes körű megvalósítása

Kötelezettségvállalások

Rövid ciklusú képzések végzettségei jelenjenek meg a KKR-ben
ezek elismerése akkor is, ha még nem szerepelnek az oktatásban

Alapdiplomával rendelkezők foglalkoztatása a közsférában
és minden szintű diplomás foglalkoztatásának előmozdítása

Diplomás karrierkövetés széleskörű megvalósítása
széleskörű igények kielégítése és minden társadalmi réteg bevonása

A külföldi diplomák elismerésének egyszerű eljárása
lehetőleg automatikus; 2016-ig írásos beszámolót kell benyújtani
beleértendő a korábbi tanulmányok, tapasztalatok elismerése is

Kötelezettségvállalások

Az oktatók és adminisztrátorok mobilitásának növelése

Törekvés az ösztöndíjak és kölcsönök hordozhatóságára
a nemzetköziesítési és mobilitási munkacsoport ajánlásai alapján

A hátrányos helyzetűek felsőoktatási részvételének segítése
az EFT szociális irányelveinek megfelelően

Az EFT-ben szerzett diplomák automatikus elismerése
azonos képzési szinten, mint a hazai diplomáké

Akkreditáció bármely EQUAR regisztrált ügynökség által
a nemzeti törvényeknek megfelelő eljárás lefolytatása esetén

Preferenciák, célok és lehetőségek

(a Nyilatkozat és a Bologna Process Revisited alapján)

A legfontosabb:

a célok **nem formális**, hanem **érdemi-tartalmi** megvalósítása
a meglévő struktúrák megtöltése adekvát tartalommal + új struktúrák

EFT szintű harmonizáció minél szélesebb körben

a harmonizáció új alapja: **EKKR és NKKR**-ek összhangja, bevezetése

Az EFT-ben szerzett **diplomák automatikus elismerése**

azonos képzési szinten, a szakmai tartalmat is beleértve

Elismerni a **korábbi tanulást és tapasztalatot**

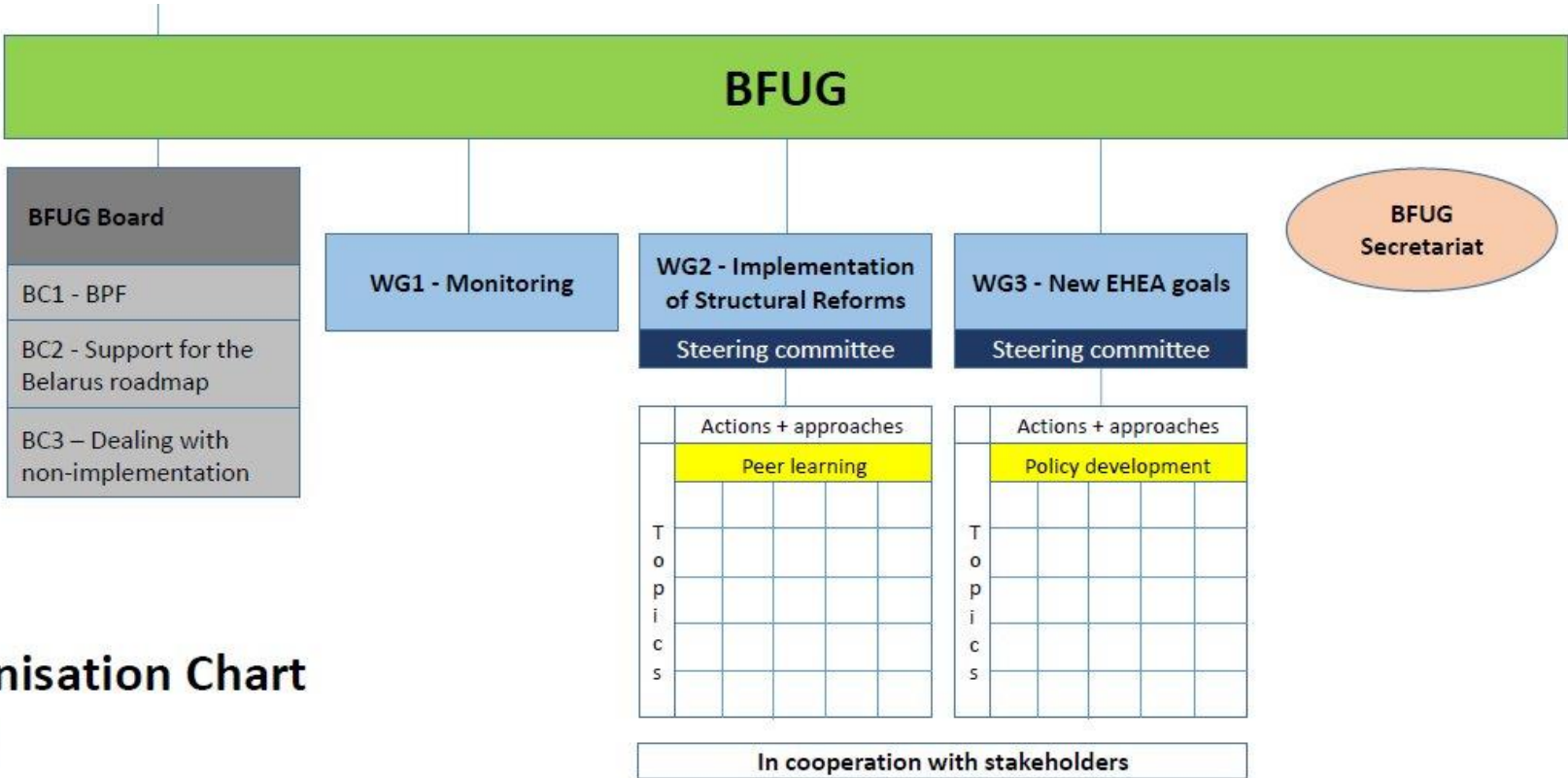
a befogadható tudás és képességek kreditekként történő elfogadása

Segíteni a **hátrányos helyzetűek felsőoktatási részvételét**

az EFT szociális irányelveinek megfelelően (**nemzeti kisebbségek is!**)

Működési szerkezet 2015-2018

Diploma Supplement revision

**BFUG Organisation Chart
2015-2018**

Magyar problémák, feladatok, lehetőségek

a Folyamat bevezetésének problémái:

1. információhiány

- kreditrendszer, akkreditáció, mobilitás, bevezetésre került már a 2000-es évek elején, a Bolognai Folyamat említése nélkül
- a 2006-os struktúraváltás előtt ugyan sok szó esett a BF-ról, de az előkészítő tanulmányok (CSEFT) azóta sem nyilvánosak

2. „trójai faló”: a Folyamattól idegen elemek „becsempészése” ezek ugyan többnyire kikerültek, de bizalmatlansághoz vezettek

3. félreértések

- a nemzetközi beágyazódás figyelmen kívül hagyása
- Bologna = 3+2
- a mesterszak kimenete legyen azonos a régi képzésével
 - túlzottan sok kontaktóra mindkét szinten („kettévágás”)

Magyar problémák, feladatok, lehetőségek

Széleskörű információterjesztés az összes érintett körében:

- felsőoktatási intézmények
- középiskolák, felvételiző hallgatók, szülei
- munkaadók
- általában az egész társadalom

Alkalmazkodás az EFT szerkezetéhez

- az oktatás szerkezete és a diplomák tekintetében
- a kreditek elismerése tekintetében
- nemzetközi nyitottság tekintetében

Az MKKR teljes körű érvényesítése

- az intézményi sokszínűség kialakítása érdekében
- a mobilitás és a flexibilis tanulmányok végzése érdekében
- a tömegképzés és a szakmai/akadémiai képzés megoldására

Magyar problémák, feladatok, lehetőségek

Az MKKR teljes körű érvényesítése

- az EU elfogadta az MKKR-t (magyar megfeleltetési jelentés)
- hallgatóközponú oktatás, kimeneti követelményekkel

Alkalmazkodás az EFT szerkezetéhez

- az oktatás szerkezete és a diplomák tekintetében (egységesítés)
- mobilitási ablak
- a kreditek elismerése tekintetében
- óraterhelés felülvizsgálata (1 ECTS unit = 30 hallgatói munkaóra)
- diplomák elismerése tekintetében (Ftv. módosítás)

Széleskörű információterjesztés az összes érintett körében:

- TEMPUS információs weboldal:
virtuális Bologna Helpdesk – információs portál és adatbázis

Összefoglalás

A bolognai folyamat célja az európai felsőoktatás versenyképességének, vonzerejének, átláthatóságának és átjárhatóságának növelése, a mobilitás ösztönzése, az oktatás minőségének fejlesztése.

Az Európai Felsőoktatási Térségben bevezetett eszközök révén lehetővé válik, hogy a hallgatók a felsőoktatás minden szintjén elismert végzettséget szerezzenek, és az így szerzett képesítésekkel és fokozatokkal a térségben bárhol tudjanak további tanulmányokat folytatni, illetve végzettségüknek megfelelő munkakörben elhelyezkedni.

Az EFT eszközeinek és rendszereinek kialakításakor a szakértők törekszenek, hogy azok a világ más részeinek felsőoktatási rendszereivel is kompatibilisek legyenek.

Magyar
Rektori
Konferencia

Köszönöm a figyelmüket !